

**KALĖJIMŲ DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2011-02-19 Nr. NV-74
Vilnius

TURINYS

I. ĮŽANGA	3
1. Veiksniai, teigiamai veikiantys bausmių vykdymo sistemos veiklą	4
2. Veiksniai, neigiamai veikiantys bausmių vykdymo sistemos veiklą	4
3. Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose įvykdytos struktūrinės reformos	5
II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI	6
2.1. Strateginių tikslų įgyvendinimas	6
2.2. Programų įgyvendinimo rezultatai	8
2.3. Programų asignavimų panaudojimas	13
III. TARPINSTITUCINIŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	16
IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI	23

I. IŽANGA

Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) ir jam pavaldžių įstaigų strateginiai tikslai – siekti veiksmingos nuteistųjų socialinės rehabilitacijos, tinkamo suėmimo, teismo paskirtų bausmių (išskyrus baudos) ir probacijos vykdymo ir palaipsniui modernizuoti Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų materialinę bazę, didinti tarnybos patrauklumą, užtikrinant darbuotojų socialines garantijas.

2010 m. parengti teisės aktai, sudarysiantys sąlygas veiksmingai nuteistųjų resocializacijai, juos laikant neizoliuotus, o tik prižiūrimus. Daug dėmesio skiriama probacijos tarnybų (pataisos inspekcijų) veiklai, naujų nuteistųjų priežiūros ir pataisos priemonių taikymui. Tobulinamas bendradarbiavimo su kitomis institucijomis, asociacijomis ir savanoriais mechanizmas, skatinamas visuomenės dalyvavimas probacijos procese.

2010 m. buvo optimizuotas Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų valdymas. Jau 2009 m. bausmių vykdymo sistemoje atsisakyta 384 pareigybių. Siekdama optimizuoti biudžetinių įstaigų skaičių, mažinti jų valdymo išlaidas, racionaliai naudoti materialinius ir finansinius išteklius pavestiems uždaviniams vykdyti, gerinti atliekamų funkcijų kokybę, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1063 „Dėl laisvės atėmimo vietų reorganizavimo“ (Žin., 2010, Nr. 88-4648) sutiko, kad būtų reorganizuotos Vilniaus 1-ieji pataisos namai, Vilniaus 2-ieji pataisos namai, Pravieniškių 1-ieji pataisos namai, Pravieniškių 2-ieji pataisos namai-atviroji kolonija, Pravieniškių 3-ieji pataisos namai, Laisvės atėmimo vietų ligoninė ir Pravieniškių gydymo ir pataisos namai. Vilniaus 1-ieji pataisos namai ir Vilniaus 2-ieji pataisos namai reorganizuoti prijungimo būdu – reorganizuojamus Vilniaus 1-uosius pataisos namus prijungiant prie Vilniaus 2-ųjų pataisos namų, kurie perima visas Vilniaus 1-ųjų pataisos namų teises ir pareigas ir kurių pavadinimas pakeistas į Vilniaus pataisos namus. Pravieniškių 1-ieji pataisos namai, Pravieniškių 2-ieji pataisos namai-atviroji kolonija ir Pravieniškių 3-ieji pataisos namai reorganizuojami sujungimo būdu – reorganizuojamus Pravieniškių 1-uosius pataisos namus, Pravieniškių 2-uosius pataisos namus-atvirąją koloniją ir Pravieniškių 3-uosius pataisos namus sujungiant į naują juridinį asmenį – Pravieniškių pataisos namus-atvirąją koloniją. Laisvės atėmimo vietų ligoninė ir Pravieniškių gydymo ir pataisos namai reorganizuojami sujungimo būdu – reorganizuojamus Laisvės atėmimo vietų ligoninę ir Pravieniškių gydymo ir pataisos namus sujungiant į naują juridinį asmenį – Laisvės atėmimo vietų ligoninę.

Rengiama dokumentacija naujos įkalinimo įstaigos, kurioje dabar naudojamos fizinės apsaugos priemonės būtų pakeistos moderniomis apsaugos sistemomis, statybai. Preliminariai paskaičiuota, kad tokioje modernioje įkalinimo įstaigoje reikėtų apie 1/3 mažiau personalo, sumažėtų išlaidos konvojuojant suimtuosius ir nuteistuosius, išlaidos komunalinėms paslaugoms, iš esmės pasikeistų personalo darbo bei suimtųjų ir nuteistųjų buitinės gyvenimo sąlygos.

Nuteistieji skatinami taupyti, derinti savo pajamas ir išlaidas. Parengtas Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo projektas (Seimas įstatymą priėmė) (Žin., 2010, Nr. 12-558), kuriuo nustatyta pareiga nuteistiesiems mokėti už jiems priklausančių buitinių prietaisų sunaudojamą elektros energiją.

Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2010 metų strateginiame veiklos plane numatytas programas vykdė Kalėjimų departamentas, 15 laisvės atėmimo vietų, 5 regionų pataisos inspekcijos ir Kalėjimų departamento Mokymo centras.

2011 m. sausio 1 d. laisvės atėmimo vietų įstaigose buvo 9139 asmenys (100 000 gyventojų teko 281 įkalintas asmuo):

- 1196 suimtieji, laukiantys teismo sprendimo;
- 7943 nuteistieji (iš jų – 109 nuteisti laisvės atėmimu iki gyvos galvos, 126 nuteistieji areštu);
- 158 nepilnamečiai;
- 421 moteris;
- 100 užsienio piliečių.

Laisvės atėmimo vietose vienu metu vidutiniškai buvo laikomi 8856 asmenys (2009 m. – 8267). Asmenų, laikomų kalinimo įstaigose, skaičius kito nuo 8671 iki 9139.

2011 m. sausio 1 d. teritorinių pataisos inspekcijų įskaitoje buvo 8293 nuteistieji, iš jų 654 nepilnamečiai (atitinkamu laikotarpiu 2010 m. – 8070 ir 815).

1. Veiksniai, teigiamai veikiantys bausmių vykdymo sistemos veiklą

Pakankamai racionalus laisvės atėmimo vietų išdėstymas, nedideli atstumai iki galimų incidentų vietų, pakankamai geras ryšys su pavaldžiomis įstaigomis, informacinės visuomenės formavimo iniciatyvos. Tai sąlygoja efektyvų Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų valdymą.

Nusikaltusių asmenų socialinės reabilitacijos procesas organizuojamas programiniu principu, Kalėjimų departamentas išigijo pasaulyje aprobuotų darbo su nuteistaisiais programų, išmokė su šiomis programomis dirbti dalį darbuotojų. Visose pataisos įstaigose organizuotas nuteistųjų bendrasis lavinimas ir profesinis rengimas. Tai sudaro galimybes tobulinti nuteistųjų rengimą socialinei integracijai į visuomenę.

Kalėjimų departamento Mokymo centras skirtas personalo kvalifikacijai tobulinti. Parengta, patvirtinta ir pradėta įgyvendinti Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų personalo mokymo strategija sąlygoja efektyvų personalo mokymą, jo kvalifikacijos tobulinimą.

Įdiegtas centralizuotas materialinių vertybių pirkimas, kas leidžia efektyviau panaudoti lėšas.

2010 metais parengti poįstatyminiai teisės aktai, reikalingi Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto naujai redakcijai įgyvendinti, Nuteistųjų naudojamų daiktų elektros energijos sąnaudų apskaičiavimo ir išlaidų už sunaudotą elektros energiją apmokėjimo taisyklės, pakeistos Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės, priimti kiti svarbūs teisės aktai.

2. Veiksniai, neigiamai veikiantys bausmių vykdymo sistemos veiklą

Aukštas nusikalstamumo lygis ir griežtos bausmės lemia, kad laisvės atėmimo įstaigose laikoma palyginti daug asmenų – apie 8900. Vien per 2010 metus tokiu asmenų skaičius išaugo apie 10 procentų. Tardymo izoliatoriai perpildyti. Pataisos inspekcijų įskaitoje yra per 8000 asmenų, nuteistų laisvės atėmimui alternatyviomis bausmėmis ar paleistų iš laisvės atėmimo vietų prieš terminą, iš jų – apie 700 nepilnamečių. Didėjantis nuteistųjų skaičius reikalauja papildomų finansinių ir žmogiškųjų išteklių.

Pataisos įstaigų pastatai statyti prieš 40 – 50 metų, o Šiaulių ir Lukiškių tardymo izoliatoriai – prieš 100 metų. Per tokį ilgą intensyvaus eksploatavimo laiką pastatai tiek fiziškai, tiek morališkai susidėvėjo. Šių pastatų eksploatacija brangiai kainuoja, juose laikomiems asmenims sudėtinga užtikrinti ne tik Europos kalėjimų taisyklėse rekomenduojamas, bet ir Lietuvos Respublikos įstatymų bei Lietuvos higienos normų nustatytas buitines sąlygas. Pastatams ir inžineriniams įrenginiams rekonstruoti nepakanka lėšų. Seniai statytus pastatus sudėtinga pritaikyti Bausmių vykdymo kodekso nustatytiems nuteistųjų izoliavimo reikalavimams užtikrinti.

Dėl lėšų stokos laisvės atėmimo įstaigos beveik neturi pažangių techninių apsaugos priemonių. Nepakanka modernios technikos kriminogeninės būklės kalinimo įstaigose prevencijai ir ikiteisminio tyrimo veiksams atlikti. Daugiau kaip pusė laisvės atėmimo įstaigų yra miestų centrinėse dalyse arba tankiai gyvenamuose miestų rajonuose. Tai kelia rimtų problemų užtikrinant tinkamą kalinimo įstaigų saugumą.

Dažniau taikomos bausmės, nesusijusios su laisvės atėmimu, taip pat laisvės atėmimo bausmės atidėjimas, ypač nepilnamečiams. Tokiu būdu nusikaltę asmenys gali būti rengiami integruotis į visuomenę efektyviau ir ženkliai mažesnėmis sąnaudomis. Tačiau pataisos inspekcijoms, vykdančioms šias bausmes ir prižiūrinčioms asmenis, kuriems laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas, ir asmenis, paleistus iš pataisos įstaigų prieš terminą, neskiriama pakankamai lėšų materialinei bazei ir žmogiškiesiems ištekliams stiprinti.

Dėl nepakankamo finansavimo Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos iki šiol neturėjo bendros informacinės sistemos, todėl buvo sudėtinga kaupti reikalingus duomenis, analizuoti ir vertinti veiklos rezultatus, operatyviai keisti informacija.

Ekonominis sunkmetis neigiamai paveikė tiek valstybės įmones prie pataisos namų, tiek kitus potencialius darbdavius. Tai lėmė nuteistųjų užimtumo darbu mažėjimą.

3. Kalėjų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose įvykdytos struktūrinės reformos

2009 metais buvo pradėta ir 2010 m. vasario 2 d. baigta Kalėjų departamento restruktūrizacija, kurios metu Kalėjų departamento direktoriaus įsakymais buvo pakeista Kalėjų departamento struktūra, nuo 19 iki 14 sumažintas administracinių padalinių skaičius. Kalėjų departamento pareigybių skaičius buvo sumažintas 11 pareigybių iki 86, t. y. 11,3 proc. Dviejų pareigybių statusas buvo pakeistas iš statutinio valstybės tarnautojo statuso į karjeros valstybės tarnautojo statusą.

Vykdamas Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų veiklos optimizavimą, Kalėjų departamento direktoriaus 2010 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-168 įstaigoms buvo nustatytas 12 pareigybių sumažintas planinis pareigybių skaičius, mažinant Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose direktorių pavaduotojų skaičių. Sumažinus 12 direktoriaus pavaduotojų pareigybių, numatoma metams sutaupyti 1161 tūkst. litų, iš jų 864 tūkst. litų – darbo užmokesčiui, tačiau dėl išeitinių išmokų atleidžiamiesiems darbuotojams, 2010 metais valstybės biudžeto lėšų sutaupyta nebuvo.

Šiuo metu vykdomi trys Kalėjų departamentui pavaldžių laisvės atėmimo vietų apjungimai, kuriuos įvykdžius bus panaikintos 55 pareigybės.

Sujungus Vilniaus 1-uosius pataisos namus ir Vilniaus 2-uosius pataisos namus, sumažinta 18 pareigybių. Numatoma metams sutaupyti 644 tūkst. litų, iš jų 518 tūkst. litų – darbo užmokesčiui. Įvertinus atleidžiamų darbuotojų išeitines išmokas – 216 tūkst. litų, 2011 metais numatoma sutaupyti 428 tūkst. litų.

Sujungus Pravieniškių 1-uosius pataisos namus, Pravieniškių 2-uosius pataisos namus-atvirąją koloniją ir Pravieniškių 3-uosius pataisos namus, bus sumažintos 31 pareigybė. Numatoma metams sutaupyti 1147 tūkst. litų, iš jų 922 tūkst. litų – darbo užmokesčiui. Įvertinus atleidžiamų darbuotojų išeitines išmokas – 384 tūkst. litų, 2011 metais numatoma sutaupyti 763 tūkst. litų.

Sujungus Pravieniškių gydymo ir pataisos namus ir Laisvės atėmimo vietų ligoninę, bus sumažintos 6 pareigybės. Numatoma metams sutaupyti 179 tūkst. litų, iš jų 144 tūkst. litų – darbo užmokesčiui. Įvertinus atleidžiamų darbuotojų išeitines išmokas – 60 tūkst. litų, 2011 metais numatoma sutaupyti 119 tūkst. litų.

II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

2.1. Strateginių tikslų įgyvendinimas

2010 metų strateginiame veiklos plane Kalėjimų departamento nustatyta misija – Užtikrinti progresyvios, teisingos ir veiksmingos bausmių vykdymo sistemos veiklą.

2010 metų strateginiame veiklos plane Kalėjimų departamento nustatyti strateginiai tikslai:

1. Siekti veiksmingos nuteistųjų socialinės rehabilitacijos, tinkamo suėmimo, teismo paskirtų bausmių (išskyrus baudos) ir probacijos vykdymo;
2. Palaipsniui modernizuoti Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų materialinę bazę, didinti tarnybos patrauklumą, užtikrinant darbuotojų socialines garantijas.

Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos 2010 metais vykdė šias strateginio veiklos plano programas:

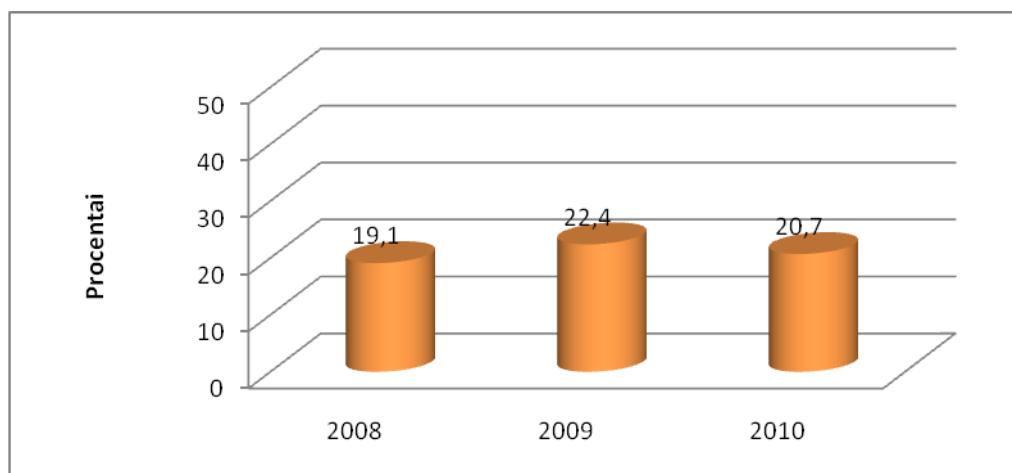
1. Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas (kodas 1.2)
2. Narkotikų kontrolė ir narkomanijos prevencija (kodas 1.45).
3. Statybos, projektavimo darbai ir ilgalaikio turto įsigijimas (kodas 2.1).
4. Pensinis aprūpinimas (kodas 2.6).
5. Specialioji mokamų paslaugų teikimo programa (kodas 2.81).

Strateginis tikslas 01: Siekti veiksmingos nuteistųjų socialinės rehabilitacijos, tinkamo suėmimo, teismo paskirtų bausmių (išskyrus baudos) ir probacijos vykdymo.

Tikslo efekto kriterijai:

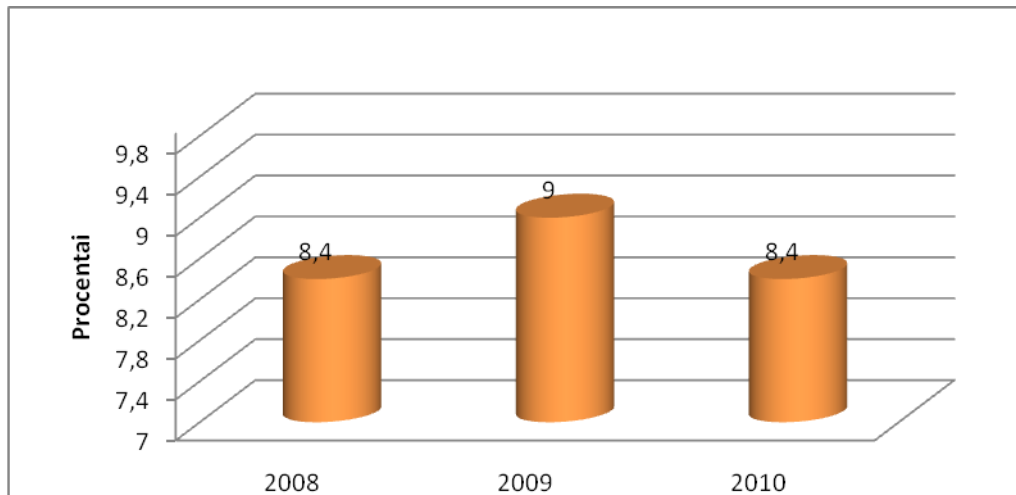
1. Iš laisvės atėmimo vietų paleistų asmenų, kuriems išėjus į laisvę per vienerius metus vėl paskirta laisvės atėmimo bausmė, proc.

2010 metais planuota 22,4; įvykdyta 20,7; įvykdymo procentas – 92,4.

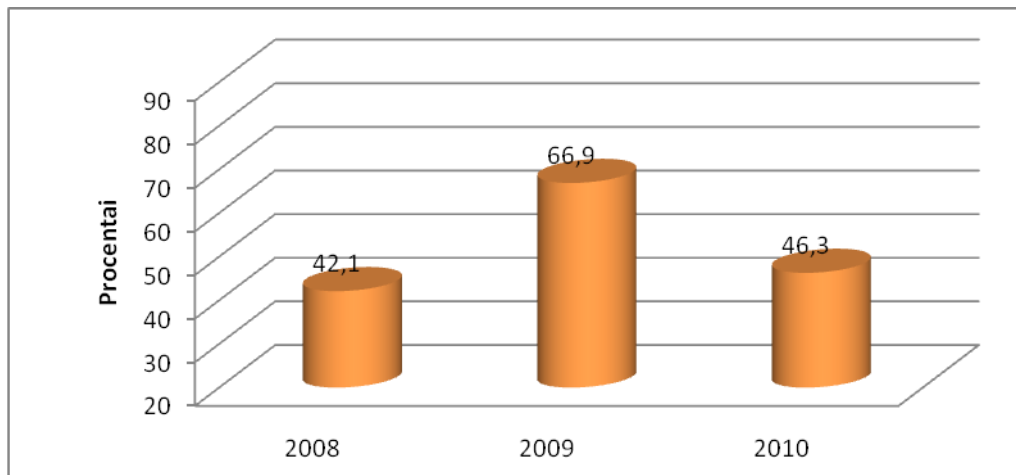

2. Pataisos inspekcijų įskaitoje esantiems asmenims naujai pradėti ikiteisminiai tyrimai, proc.

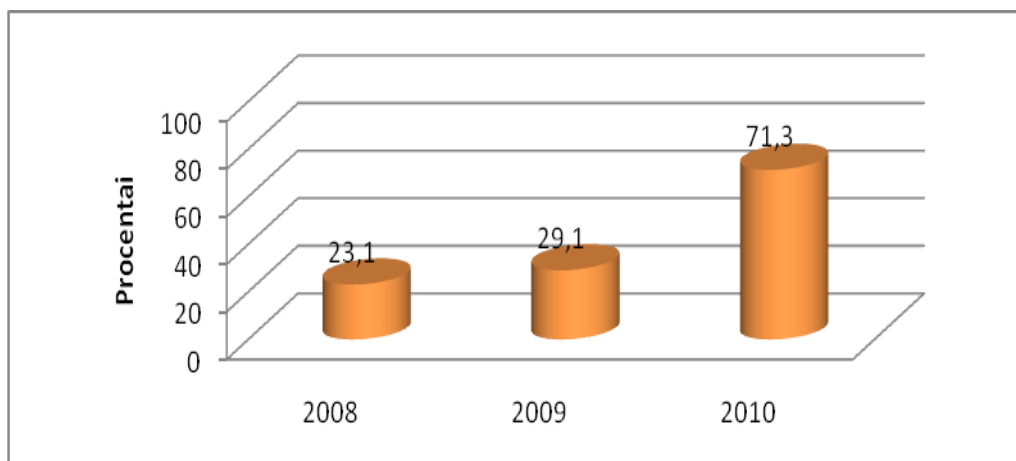
2010 metais planuota 8,9; įvykdyta 8,4; įvykdymo procentas – 94,4.

3. Nuteistų laisvės atėmimu asmenų, neturinčių drausminių nuobaudų, dalis, proc.
2010 metais planuota 69; įvykdyta 46,3; įvykdymo procentas – 67.

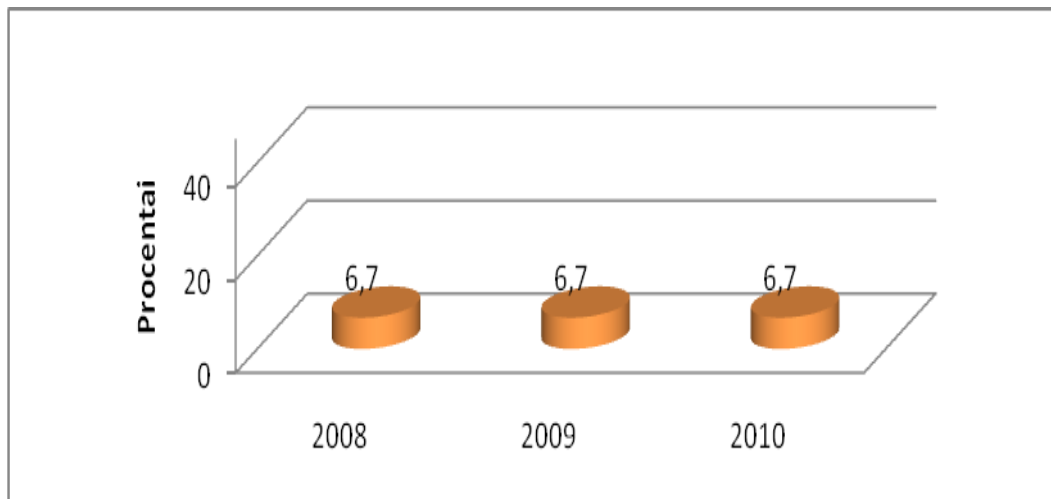
4. Savanoriškai dalyvaujančių priklausomybės ligų prevencijos programose asmenų proc.
2010 metais planuota 16; įvykdyta 71,3; įvykdymo procentas – 445.

Strateginis tikslas 02: Palaipsniui modernizuoti Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų materialinę bazę, didinti tarnybos patrauklumą, užtikrinant darbuotojų socialines garantijas.

Tikslo efekto kriterijai:

1. Modernizuotų laisvės atėmimo vietų procentinė dalis nuo visų laisvės atėmimo vietų. 2010 metais planuota 6,7; įvykdyta 6,7; įvykdymo procentas – 100.

2. Sumažinti laisvės atėmimo vietose tarnaujančių pareigūnų kaitą 2010 metais iki 4,5 proc. Ataskaitiniais metais tarnaujančių pareigūnų kaita siekė 5,08 proc., įvykdymo procentas – 112,9.

2.2. Programų įgyvendinimo rezultatai

2.2.1. Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas (kodas 1.2)

Programos tikslai:

1. Užtikrinti saugų ir veiksmingą kalnimo įstaigų valdymą.
2. Užtikrinti nuteistųjų (suimtųjų) išlaikymą ir rengimą integracijai į visuomenę.
3. Užtikrinti probacijos vykdymą.
4. Stiprinti personalo administracinius gebėjimus.
5. Bausmių vykdymo sistemą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimas, pavaldžių įstaigų veiklos kontrolės užtikrinimas.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais

	Rezultato:			
R-002-01-1	Pabėgimų iš saugomų laisvės atėmimo objektų skaičius	0	2	200
R-002-01-2	Pabėgimų iš nesaugomų laisvės atėmimo objektų skaičius;	8	2	25
R-002-01-3	Užregistruota nusikalstamų veikų (išskyrus susijusias su neteisėta narkotinių ar psichotropinių medžiagų apyvarta);	69	112	162,3
R-002-02-1	Išmokytojų specialybės arba baigusių pagrindines ar vidurines mokyklas nuteistųjų skaičius;	890	1271	142,8
R-002-02-2	Pataisos įstaigose ir prie jų veikiančiose valstybės įmonėse įdarbinta nuteistųjų (procentais);	28	27,9	99,6
R-002-02-03	Laisvės atėmimo vietose mokosi nuteistųjų (procentais);	33	32	97
R-002-03-1	Lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigų asmenims pradėta ikiteisminių tyrimų lygtinio paleidimo laikotarpiu (procentais);	8,9	11,2	125,8
R-002-03-2	Pataisos inspekcijų įskaitoje esantiems nepilnamečiams pradėta ikiteisminių tyrimų (procentais);	13,8	12,2	88,4
R-002-03-3	Pataisos inspekcijų įskaitoje esančių asmenų atlyginta nusikaltimų padaryta materialinė žala (procentais);	35	32,6	93,1
R-002-03-4	Dirba nuteistųjų, esančių pataisos inspekcijų įskaitoje (procentais);	27,4	20,3	74,1
R-002-03-5	Mokosi nuteistųjų, esančių pataisos inspekcijų įskaitoje	18,7	17,7	94,6

	(procentais);			
R-002-03-6	Mokosi nepilnamečių, esančių pataisos inspekcijų įskaitoje (procentais);	85	87,8	103,3
R-002-04-1	Įvadinį mokymą išėjusių klausytojų skaičius;	150	191	127,3
R-002-04-2	Tobulinusių kvalifikaciją pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (išduotų kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų), skaičius;	1500	1618	107,9
R-002-05-1	Parengtų teisės aktų, nustatančių, keičiančių arba pripažįstančių netekusiomis galios teisės normas, skaičius;	66	96	145,5
R-002-05-2	Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėse nustatyta įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų, už kuriuos skirtos drausminės nuobaudos.	33	54	163,6
	Produkto:			
P-002-01-01-1	Dalyvauja kalinimo įstaigose laikomų asmenų socialinės reabilitacijos programose	5145	5719	111,2
P-002-01-01-2	Išmokyta pareigūnų dirbti socialinį darbą	181	157	86,7
P-002-01-01-3	Organizuota žemės sklypų detaliojo planavimo procedūrų	3	1	33,3
P-002-01-01-4	Parengta galimybių studijų	1	1	100
P-002-02-01-1	Vieno laisvės atėmimo bausmė nuteistojo išlaikymo kaštai (tūkst. Lt)	17,7	18,2	102,8
P-002-02-01-2	Suremontuotas Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų patalpų plotas	2575	5150	200

P-002-02-01-3	Pataisos namuose ir tardymo izoliatoriuose ištirta asmenų dėl ŽIV infekcijos (proc.)	80	97,5	121,9
P-002-02-01-4	Supažindinta suimtųjų ir nuteistųjų su ŽIV ir kitų lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir apsaugojimo priemonėmis (proc.)	80	82,7	103,4
P-002-02-01-5	Laisvės atėmimo vietose ištirta asmenų dėl tuberkuliozės (proc.)	80	86,6	108,2
P-002-02-01-6	Ištirta suimtųjų dėl sifilio (proc.)	92	55,5	60,3
P-002-02-01-7	Už smurtą prieš vaikus nuteista asmenų, kuriems suteikta psichologinė pagalba ir taikomos socialinės reabilitacijos priemonės (proc.)	40	69,7	174,2
P-002-02-02-1	Valstybės įmonėse prie pataisos įstaigų įdarbinta nuteistųjų (proc.);	11	14,6	132,7
P-002-02-02-2	Papildoma lėšų suma, skiriama vienai sąlyginei darbo vietai išlaikyti	1280	1027	80,2
P-002-03-01-1	Pataisos inspekcijų įskaitoje esančių asmenų, atlyginusių nusikalstama veika padarytą materialinę žalą, skaičius (proc.)	52,5	55,2	105,1
P-002-03-01-2	Organizuota kultūros ir sporto renginių nepilnamečiams	7	55	785,7
P-002-04-01-1	Vykdoma mokymo programų	5	7	140
P-002-04-01-2	Organizuota kvalifikacijos tobulinimo renginių	40	73	182,5
P-002-05-01-1	Kalėjimų departamentui pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėse atlikta patikrinimų ir vidaus audito	128	237	185,2
P-002-05-01-2	Išnagrinėta suimtųjų, nuteistųjų ir kitų piliečių skundų, prašymų bei pasiūlymų	2885	3464	120

2.2.2. Narkotikų kontrolė ir narkomanijos prevencija (kodas 1.45).

Programos tikslas – stabdyti narkomanijos ir ŽIV infekcijos plitimą laisvės atėmimo vietose.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-45-01-1	Nuteistųjų, turinčių priklausomybę narkotinėms medžiagoms, skaičius	1596	1587	99,4
R-45-01-2	Užregistruota nusikalstamų veikų dėl neteisėtos narkotinių ar psichotropinių medžiagų apyvartos, kurias padarė laisvės atėmimo įstaigose laikomi asmenys arba šių įstaigų personalas.	74	51	68,9
R-45-01-3	Užregistruota nusikalstamų veikų dėl neteisėtos narkotinių ar psichotropinių medžiagų apyvartos, kurias padarė asmenys, nesusiję su kalinimu ar darbu laisvės atėmimo vietose	44	42	95,5
	Produkto:			
P-45-01-01-1	Suimtųjų ir nuteistųjų, supažindintų su priklausomybės ligų prevencijos, gydymo ir reabilitacijos klausimais, skaičius (procentais).	80	80,4	100,5
P-45-01-01-2	Suimtųjų ir nuteistųjų, ištirtų dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, skaičius.	2950	2091	70,9

2.2.3. Statybos, projektavimo darbai ir ilgalaikio turto įsigijimas (kodas 2.1)

Programos tikslas – įkalintų asmenų laikymo sąlygų ir personalo darbo sąlygų gerinimas.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-01-01-2	Objekto „Alytaus pataisos namų bendrabučio Nr. 1 rekonstravimas" rekonstrukcijos darbų įgyvendinimas (procentais);	100	100	100
R-01-01-4	Objekto „Lukiškių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo inžinerinės įrangos rekonstravimas" rekonstrukcijos darbų įgyvendinimas (procentais);	100	100	100
R-01-01-5	Objekto „Kybartų atvirosios kolonijos pertvarkymas į pataisos namus" rekonstrukcijos darbų įgyvendinimas (procentais);	93	93	100
	Produkto:			
P-01-01-01-1	Suimtųjų ir nuteistųjų miegamųjų patalpų plotas (kv. m), tenkantis vienam suimtajam ir nuteistajam.	4,2	3,7	88
P-01-01-01-2	Asignavimai, skiriami ilgalaikiam materialiam turtui įsigyti, procentais nuo tokių asignavimų poreikio.	3,2	3,5	109
P-01-01-01-3	Rekonstruotų patalpų plotas (kv. m)	2600	2600	100

2.2.4. Pensinis aprūpinimas (kodas 2.6)

Programos tikslas – Užtikrinti Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų, išėjusių į pensiją, socialinę apsaugą.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-06-01-1	Vidutinis išmokamos valstybinės pensijos už tarnybą dydis	786	772	98,2
	Produkto:			
P-06-01-01-1	Vidutinis pensininkų skaičius.	430	430	100
P-06-01-01-2	Gauta pagrįstų skundų dėl pensijų skyrimo ir mokėjimo.	0	0	100

2.2.5. Specialioji mokamų paslaugų teikimo programa (kodas 2.81)

Programos tikslas – Parduotuvės veiklos ir nuteistųjų mitybos įstaigose užtikrinimas.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-081-01-1	Surinktos pajamos už patalpų nuomą (tūkst. Lt)	421	432,5	102,7
	Produkto:			
P-081-01-01-1	Nuteistųjų (suimtųjų), perkančių maisto produktus ir būtiniausias reikmenis, procentas	90	91,5	101,7

2.3. Programų asignavimų panaudojimas

PROGRAMOS „BAUSMIŲ VYKDYMO SISTEMOS VEIKLOS UŽTIKRINIMAS“ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	178561,0	178383,1	99,90
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	178561,0	178383,1	99,90
iš jo:			

1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

**PROGRAMOS „NARKOTIKŲ KONTROLĖ IR NARKOMANIJOS PREVENCIJA“
ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS**

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	212	209,9	99,0
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	212	209,9	99,0
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

PROGRAMOS „STATYBOS PROJEKTAVIMO DARBAI IR ILGALAIKIO TURTO ĮSIGIJIMAS“ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	7000	6998,9	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	7000	6998,9	100
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

PROGRAMOS „PENSINIS APRŪPINIMAS“ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	4063	4063	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	4063	4063	100
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

PROGRAMOS „SPECIALIOJI MOKAMŲ PASLAUGŲ TEIKIMO PROGRAMA“ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	411,3	387	94,1
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	411,3	387	94,1
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	411,3	387	94,1
2. Kiti šaltiniai			

III. TARPINSTITUCINIŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos dalyvauja įgyvendinant šias tarpinstitucines programas:

1. Valstybinę tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2007-2010 metų programą;
2. Nacionalinę smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2008-2010 metų programą;

3. Nepilnamečių justicijos 2009-2013 metų programą;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 – 2012 metų programą;
5. Valstybinės ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2010–2012 metų programą.

1. Valstybinė tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2007-2010 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 509 (Žin., 2007, Nr. 62-2370).

Įgyvendinant Valstybinę tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2007-2010 m. programą, Kalėjimų departamentui papildomų lėšų skirta nebuvo. Kaip ir ankstesniais, taip ir 2010 m. ši programa buvo vykdoma iš savų – Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų – biudžetinių asignavimų. 2010 m. Kalėjimų departamentas programos priemonėms vykdyti iš viso skyrė 8 100 Lt.

Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyrius ir Kalėjimų departamentui pavaldžių laisvės atėmimo vietų sveikatos priežiūros tarnybos, įgyvendindamos šią programą, 2010 m. vykdė šias priemones:

„1.2 priemonė – informuoti asmenis, esančius laisvės atėmimo vietose apie tuberkuliozės plitimo būdus, profilaktiką ir gydymą“. Priemonei vykdyti lėšų neskirta, informacija asmenims buvo teikiama individualių ir grupinių konsultacijų metu, gydytojų priėmimų metu.

„2.1 priemonė – aprūpinti tuberkuliozės mikroskopijos centrus ir bakteriologijos laboratorijas reikiamomis medžiagomis ir šiuolaikinėmis technologijomis bei diagnostinėmis terpėmis (BACTEC 460 ir Bactec MGIT)“. Įsigyta bakteriologinei laboratorijai reikalingų medžiagų ir priemonių už 2026,44 Lt. Nupirkti centrifuginiams mėgintuvėliams, bakteriologiniams mėgintuvėliams ir gryniesiems preparatams HSE, reikalingiems tuberkuliozės mikobakterijų jautrumui nustatyti.

„2.3 priemonė – atlikti profilaktines krūtinės ląstos rentgenogramas asmenims, esantiems laisvės atėmimo vietose, patekusiems į tardymo izoliatorius, nuteistiesiems (ką tik atvykus, paskui – ne rečiau kaip kartą per metus)“. Priemonė vykdyta iš įstaigoms skirtų lėšų. 2010 m. profilaktiškai (atliekant krūtinės ląstos rentgenogramas) buvo tikrinami į tardymo izoliatorius patenkantys asmenys ir pataisos namuose laikomi asmenys, profilaktinius tikrinimus atliekant 1 kartą metuose. Per 2010 m. buvo išaiškinti 96 aktyvios tuberkuliozės atvejai: 84 nauji atvejai, 5 atvejai tuberkuliozės atkryčio, 6 atvejai gydymas po nutraukto gydymo ir 1 atvejis nesėkmingo gydymo

„3.4 priemonė – užtikrinti nenutrūkstamą aprūpinimą pirmosios ir antrosios eilės vaistais nuo tuberkuliozės“. Priemonė vykdoma naudojant įstaigų lėšas, skirtas medikamentams įsigyti. Per 2010 m. specifiniais I ir II eilės prieštuberkulioziniais vaistais iš viso gydyta 151 pacientas. Visiems tuberkulioze sergantiems pacientams buvo užtikrintas nepertraukiamas specifinis gydymas.

„3.5 priemonė – taikyti individualų gydymą asmenims, sergantiems atspariaja ir dauginio atsparumo vaistams tuberkulioze pagal TM jautrumo testų rezultatus“. Priemonė vykdoma be papildomų lėšų – naudojamos biudžetinės lėšos, skirtos medikamentams įsigyti. Nustačius atsparumą prieštuberkulioziniais vaistams, kiekvienam pacientui buvo sudaromos gydymo schemos pagal nustatytą vaistų jautrumą.

„4.2 priemonė – aprūpinti asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias tuberkuliozės diagnostikos ir gydymo paslaugas, universitetinių ligoninių pulmonologijos skyrius, tuberkuliozės mikroskopijos centrus ir tuberkuliozės bakteriologines laboratorijas bakteriocidinėmis lempomis, respiratoriais 3M su hepafiltrais“. Siekiant užtikrinti priešepideminį režimą Laisvės atėmimo vietų ligoninės Ftiziatrijos skyriuje, o taip pat užkirsti kelią galimam infekcijos plitimui ir apsaugoti personalą, nupirkti du baktericidiniai šviestuvai, skirti orui patalpose dezinfekuoti – išleista 2420 Lt.

„5.1 priemonė – organizuoti seminarus, konferencijas tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės klausimais šeimos gydytojams, gydytojams pulmonologams, slaugytojams ir kitam personalui, dirbančiam su asmenimis, sergančiais tuberkulioze“. 2010 m. lapkričio 30 d. įvyko seminaras tema „Tuberkuliozė; aktualūs diferencinės diagnostikos ir gydymo klausimai“. Seminare dalyvavo 30 Kalėjimų departamento Sveikatos priežiūros skyriaus ir Kalėjimų departamentui

pavaldžių laisvė atėmimo vietų sveikatos priežiūros tarnybų specialistų, seminarui surengti išleista 1600 Lt.

„5.3 priemonė – vykdyti sergančiųjų tuberkulioze individualius ir grupinius mokymus“. Priemonėms, skirtoms pacientų mokymams, išgyti išleista 1999,59 Lt. 2010 m. praveisti 44 individualūs ir 11 grupinių sergančiųjų tuberkulioze mokymų-pokalbių.

„6.1 priemonė – analizuoti tuberkuliozės epidemiologinius rodiklius, gydymo rezultatus, nustatyti ir įvertinti atspariosios ir dauginio atsparumo vaistams tuberkuliozės paplitimo tendencijas, rengti epidemiologines tuberkuliozės prognozes“. Lėšos priemonei vykdyti neskirtos. Iš Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų surinkus epidemiologinius tuberkuliozės duomenis, pateikta metinė ataskaita TB registru, atliekama duomenų analizė.

„6.2 priemonė – teikti tuberkuliozės epidemiologinius duomenis Sveikatos apsaugos ministerijai, Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, PSO, kitoms organizacijoms ir duomenų teikėjams (kartą per metus ir prireikus), skelbti informavimo priemonėse“. Papildomos lėšos priemonei vykdyti neskirta. Parengta metinė ataskaita pagal statistinės apskaitos forma Nr. 23-1 „Tuberkuliozės diagnostikos, ja sergančiųjų gydymo ir priežiūros ataskaita“, kuri iki nustatytos datos (2011-02-20) ir pateikta Tuberkuliozės registru.

„7.2 priemonė – atlikti ŽIV testus asmenims, sergantiems tuberkulioze (pirmą kartą, pakartotinai susirgusiems, sergantiems atspariaja tuberkulioze)“. Priemonė vykdoma be papildomų lėšų – naudojamos biudžetinės lėšos, skirtos sveikatos priežiūrai. 2010 m. dėl ŽIV ištirti 290 sergančių ar dėl tuberkuliozės stebimų pacientų.

Pažymėtina tai, kad iš Kalėjų departamento vykdomo projekto PRISONIS lėšų 2010 metais buvo išsigytas automobilis su jame sumontuota rentgeno įranga. Tai leis išaiškinti TB ankstyvose jos stadijose, skirti savalaikį gydymą, sumažinti kitų laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų sergamumą tuberkulioze, o taip pat mažinti koinfekcijomis sergančių asmenų skaičių bei ženkliai sumažinti jų gydymui skiriamas lėšas.

2. Nacionalinė smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2008-2010 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 392 (Žin., 2008, Nr. 51-1892).

Per 2010 m. 9 mėn. buvo atliktas Seksualiai nusikaltusių asmenų terapijos programos SeNAT vadovo mokslinis ir tekstinis redagavimas ir recenzavimas, surengti mokymai programos vykdytojams ir pradėtas (rugpjūčio mėn.) programos efektyvumo vertinimo tyrimas. Pataisos įstaigose 208 asmenims, nuteistiems už seksualinę prievartą prieš vaikus, buvo suteiktos psichologinės konsultacijos, 35 nuteistieji dalyvavo programoje SeNAT, pakartotinio seksualinio nusikalstamumo rizikos vertinimo metodikomis SVR-20 ir Static-99 ištirti atitinkamai 49 ir 24 nuteistieji.

Įgyvendinant šios programos 5.1 priemonę „Teikti laisvės atėmimo vietose ir pataisos inspekcijose psichologinę pagalbą asmenims, seksualiai ir kitaip išnaudojusiems vaikus“ buvo parengtas įgyvendinimo ir lėšų naudojimo per 2010 m. II – IV ketvirčius planas.

2010 m. liepos 3 d. buvo pasirašyta paslaugų teikimo sutartis Nr. ST-54 su VšĮ „Globali iniciatyva psichiatrijoje“ dėl programos SeNAT tekstinio ir mokslinio redagavimo, mokslinio recenzavimo ir efektyvumo vertinimo rekomendacijų parengimo. Programa atspausdinta ir bus išdalinta laisvės atėmimo įstaigoms ir pataisos inspekcijoms.

Kalėjų departamento Socialinės reabilitacijos skyrius ir Kalėjų departamento Mokymo centras 2010 m. birželio 17 d. ir 2010 m. birželio 30 d. Kalėjų departamento Mokymo centre organizavo pirminius ir tęsinius mokymus „Seksualinės rizikos vertinimo metodikos SVR-20 taikymas“ Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų psichologinių tarnybų pareigūnams.

2010 m. rugsėjo 15 ir 16 d. vyko seminaras „Praktiniai seksualiai nusikaltusių asmenų terapijos diegimo aspektai“ Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų psichologinių tarnybų pareigūnams.

3. Nepilnamečių justicijos 2009-2013 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1070 (Žin., 2009, Nr. 110-4664).

Kalėjimų departamentas, vykdydamas šios programos 1.2 priemonę „Organizuoti pataisos inspekcijų pareigūnų, dirbančių su nepilnamečiais teisės pažeidėjais, mokymą“ ir 1.3 priemonę „Organizuoti laisvės atėmimo vietų pareigūnų, dirbančių su nepilnamečiais, nuteistais laisvės atėmimo bausme, mokymą“, 2010 m. rugsėjo 9-10 d. Panevėžyje organizavo seminarą „Grupinis darbas su teistais nepilnamečiais keičiant jų mąstymo klaidas“. Kalėjimų departamento pavaldžių įstaigų pareigūnams, dirbantiems su kognityvine bihevioristine programa „Equip“ (skirta nepilnamečiams), kuriame taip pat dalyvavo ir Latvijos probacijos tarnybos darbuotojai dirbantys su programa „Equip“.

Kalėjimų departamentas, vykdydamas Programos 3.2 priemonę „Organizuoti priemones, skatinančias nepilnamečių, esančių pataisos inspekcijų įskaitoje, socialinę integraciją, mažinančias riziką ir skirtas nusikalstamą veiką lėmusioms priežastis šalinti (vasaros stovyklos, pažintiniai žygiai, kultūros ir sporto renginiai ir panašiai)“, 2010 m. birželio 17-18 d. pataisos inspekcijų įskaitoje esantiems nepilnamečiams organizavo pažintinį žygį po Panevėžio regiono apylinkes, kuriame dalyvavo 23 nepilnamečiai. Kalėjimų departamentas 2010 m. gruodžio 16 d. organizavo pažangiausių nepilnamečių, esančių ne mažiau kaip pusę metų pataisos inspekcijų įskaitoje ir padariusių didžiausią pažangą būnant pataisos inspekcijų įskaitoje, aktyviai dalyvaujančių mokymo įstaigos bei pataisos inspekcijų organizuojamuose renginiuose, rinkimus. Nugalėtojai paskatinti Kalėjimų departamento įsteigtais prizais.

Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai, vykdydami Programos 4.1 priemonę „Sukurti ir įdiegti nepilnamečių, atliekančių laisvės atėmimo bausmę ar esančių vaikų socializacijos centre, ryšių su šeima palaikymo priemonių sistemą“, parengė (suderinus su Kalėjimų departamentu) ir 2010 m. liepos 7 d. patvirtino Bendradarbiavimo su nuteistųjų artimaisiais programą, kurios tikslas išlaikyti nuteistųjų nepilnamečių ir jų tėvų ir artimųjų ryšius. Išsiųsta 130 laiškų-pakvietimų nuteistųjų artimiesiems atvykti pasimatyti su vaikais, aptarti iškilusias problemas. Padaugėjo ilgalaikių pasimatymų skaičius (palyginimui, per 2009 m. įvyko 142 ilgalaikiai pasimatymai, o jau per 2010 m. – 187 pasimatymai).

2010 m. spalio 12 d. organizuota Atvirų durų diena nuteistųjų artimiesiems, kurios metu įstaigoje apsilankė 10 nuteistųjų artimieji, buvo bendraujama su psichologu, Socialinės rehabilitacijos skyriaus pareigūnais, aprodyta įstaiga. Paruošti artimiesiems lankstinukai „Kaip bendrauti su probleminiu paaugliu?“, „Informacija asmenims, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų apie institucijas, galinčias suteikti socialinę padėtį“, „Vaiko teisės, pareigos ir atsakomybė“, „Tėvų/globėjų teisės, pareigos ir atsakomybė“.

Siekiant vykdyti efektyvesnę nepilnamečių integraciją į visuomenę buvo nustatyta sutikimo forma su įstaigoje esančiu nepilnamečiu apie tai, kad jam išėjus iš įstaigos vienerius metus bus renkama informacija iš Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro, ar jis nepadarė naujos nusikalstamos veikos. Nuo 2010 m. liepos mėn. sutikimus pasirašė 27 nuteistieji. Kartą per mėnesį iš Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro ir jo archyvo imame duomenis apie iš įstaigos išėjusių fizinių asmenų naujas nusikalstamas veikas (2 jaunuoliai už naujas nusikalstamas veikas vėl yra tardymo izoliatoriuje Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai, vykdydami Programos 4.2 priemonę „Organizuoti sociokultūrinius renginius – rengti nepilnamečius, nuteistus laisvės atėmimo bausme, grįžti į visuomenę“, per 2010 m. 56 nuteistiesiems, (25 iš pataisos namų, 31 iš Socialinės integracijos į visuomenę skyriaus) vadovaujantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 140 str., 2 d., kaip paskatinimo priemonė buvo suteikta teisė aplankyti kultūrinius renginius už įstaigos ribų. Nepilnamečiai buvo vedami į kino teatrus, aplankė Velnių muziejų, vyko į Kauno raj. Garliavos vidurinę mokyklą dalyvauti futbolo varžybose, lankėsi spaustuvėje, Šančių senelių globos namuose senelius sveikino Šv. Kalėdų proga. Per 2010 m. iš viso buvo organizuota 110 sociokultūrinių renginių: Socialinės rehabilitacijos skyriuje organizuoti 78 sporto, kultūriniai ir religiniai renginiai, o socialinės integracijos į visuomenę skyriuje – 32. 2010 m. nuo lapkričio 2 d. iki gruodžio 31 d. Gyvūnų globėjų asociacijos darbuotojai vykdė Sociokultūrinių renginių ciklą „Aš ir gyvūnas“. Per du mėnesius nepilnamečiai jaunuoliai pirmą kartą įstaigos istorijoje galėjo iš arčiau susipažinti su gyvūnų priežiūros, globos ypatumais.

Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai, vykdydami Programos 4.3 priemonę „Įsigyti priemonių, reikalingų nepilnamečių, nuteistų laisvės atėmimo bausmės, laisvalaikio užimtumui ir praktinei veiklai organizuoti“, įsigijo priemonių užsiėmimų vykdymo efektyvumui pagerinti ir praktinei nuteistųjų veiklai organizuoti. Socialinės integracijos į visuomenę skyriaus nuteistiesiems pirkti augalai, skyriaus teritorijoje įrengtas darželis, kuriuo nuteistieji gali rūpintis ir prižiūrėti. Nuteistiesiems nepilnamečiams yra kuriamas „Gyvasis kampelis“: įsigytas akvariumas ir jam reikalingi priedai, žuvytės, paukščiai, narvas, žiurkėnas, maisto augintiniams. Jaunuoliai patys prižiūri ir rūpinasi augintiniais.

Panevėžio pataisos namuose nepilnametės buvo mokomos socialinių įgūdžių: sugyventi su kitais asmenimis, užmegzti ir plėtoti tarpasmeninius ryšius, ieškoti kompromisų, konstruktyviai spręsti konfliktus, dirbti kartu ir su kitais, siekti bendro tikslo, taip pat dalyvavo kultūriniuose renginiuose įstaigoje.

Nepilnamečių justicijos 2009-2013 metų programos įgyvendinimui 2010 m. Kalėjimų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms buvo skirta 60 tūkst. Lt. Visas šios programos įgyvendinimo priemonių plane numatytas priemonės, už kurias atsakingas Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, 2010 m. įgyvendintos. Programos įgyvendinimui 2011 m. Kalėjimų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms planuojama taip pat skirti 60 tūkst. Lt.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 – 2012 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (Žin., 2009, Nr. 33-1268; Nr. 121-5228).

Priemonė „Įgyvendinti projektus, skirtus viešojo administravimo institucijų ir įstaigų vidaus administravimui tobulinti“.

2010 m. balandžio 7 d. Kalėjimų departamentas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Europos socialinio fondo agentūra pasirašė finansavimo ir administravimo sutartį Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-033/ST-29 ir pradėjo vykdyti projektą „Lietuvos bausmių vykdymo sistemos personalo kvalifikacijos kėlimas“.

Projektas parengtas pagal 2007-2013 m. „Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos“ 4 prioriteto įgyvendinimo priemonę „Valstybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas“. Projektui įgyvendinti yra skirta daugiau kaip 2 mln. litų iš Europos Socialinio fondo lėšų.

Personalo specifinių, bendrųjų bei administracinių gebėjimų mokymų tikslas – suteikti projekto tikslinės grupės specialistams žinių ir įgūdžių apie naujas socialines ir ekonomines laisvės atėmimo bausmės atlikimo formų taikymo prielaidas Lietuvoje, tarptautiniais dokumentais, reglamentuojančiais baudžiamąją atsakomybę, kriminologiniais laisvės atėmimo bausmės aspektais, taip pat suteikti Projekto dalyviams žinių ir įgūdžių apie pasitaikančias diskriminacijos apraiškas Europos Sąjungoje ir Lietuvoje. Mokymų dalyviai supažindinami su Europos Sąjungos teisės aktais, pagrindiniais finansinių išteklių valdymo principais ir būdais, su biudžetinės įstaigos plėtros strategija, grindžiama racionaliu finansinių išteklių valdymu ir su kitais, bausmių vykdymo sistemos personalui, aktualiais klausimais.

Jau 400 Projekto dalyvių išklusė du 8 akad. valandų trukmės seminarus.

Nuo 2010 m. rugsėjo 14 d. Projekto dalyviams organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai. Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų kompiuterinio raštingumo mokymai sudarys prielaidas efektyviam komunikacijų ir informacinių technologijų modernizavimui, įdiegimui ir jomis naudojimuisi. Šiuose mokymuose iš viso dalyvaus 330 dalyvių.

Įgyvendinant Europos socialinio fondo finansuojamą Projektą 2010 m. spalio 3 – 9 dienomis 30 Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įkalinimo įstaigų įvairių tarnybų specialistų dalyvavo kvalifikacijos kėlimo mokymuose Čekijoje. 2011 m. vasario mėn. 30 darbuotojų bus organizuojami tokie kvalifikacijos kėlimo mokymai Slovakijoje.

Nuo 2010 m. lapkričio 14 d. 5 Projekto dalyviai gilina žinias intensyviuose dviejų savaitių vokiečių kalbos kursuose Vokietijoje. 2011 metais 10 darbuotojų anglų kalbos mokymų kursai planuojami Airijoje ir 5 darbuotojams prancūzų kalbos mokymų kursai planuojami Prancūzijoje. Mokymai intensyviuose pagrindinių Europos šalių kalbos kursuose suteiks galimybę bausmių

vykdymo sistemos pareigūnams geriau mokėti minėtas kalbas ir plačiau išlieti į tarptautinių organizacijų, kalbančių šiomis kalbomis, veiklą, aktyviau dalyvauti tarptautiniuose projektuose.

Nuo 2011 m. sausio mėn. 378 Projekto tikslinės grupės asmenų darbo vietose mokysis anglų, prancūzų ir vokiečių kalbų mokymo kursuose. Sėkmingai įgyvendinus šią projekto veiklą Lietuvos bausmių vykdymo sistemos administracijos darbuotojams (Projekto tikslinės grupės asmenims) bus galimybė įgyti Europos Sąjungos kalbų mokėjimo įgūdžius ir juos pritaikyti darbinėje veikloje.

Projekto įgyvendinimo pabaigoje planuojama įsigyti 400 egz. mokymo priemonės – teisės aktų, reglamentuojančių bausmių vykdymo sistemos veiklą, rinkinį.

2010 m. balandžio 22 d. Kalėjų ir Europos socialinio fondo agentūra pasirašė projekto „Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų vidaus administravimo tobulinimas ir veiklos efektyvumo didinimas, diegiant šiuolaikines technologijas personalo, materialinių ir finansinių išteklių bei dokumentų valdyme“ finansavimo ir administravimo sutartį.

Projektas buvo parengtas pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ VP1-4.2-VRM-03-V priemonę „Viešojo administravimo subjektų sistemos tobulinimas“.

Projekto trukmė – 30 mėnesių. Projektą finansuoja Europos socialinis fondas. Jam įgyvendinti skirta beveik 2,3 mln. Lt.

Projekto įgyvendinimo metu bus sukurta informacinė sistema, sudaryta iš keturių modulių. Vienas modulis bus skirtas elektroniniams dokumentams valdyti. Šio modulio pagalba bus realizuota užduočių vykdymo terminų kontrolės sistema, įdiegtos dokumentų rengimo elektroninės priemonės, susietos dokumentų ir bylų tvarkymo ir apskaitos priemonių elektroninės versijos, sudaryti dokumentacijos planai, jų papildymų sąrašai, registru sąrašai, bylų apyrašai ir sąrašai, dokumentacijos planų suvestinės ir kt.

Antrasis modulis skirtas personalo valdymui. Šio modulio pagalba bus tvarkomi Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų asmeniniai duomenys, duomenys apie kvalifikaciją, stažą, einamas pareigas ir pan.

Trečias modulis skirtas finansinių išteklių valdymui. Šis modulis suteiks galimybę Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms tvarkyti buhalterinę apskaitą ir sudaryti ataskaitas pagal apskaitos standartus ir bendrąjį sąskaitų planą.

Ketvirtas modulis skirtas materialinių išteklių ir strateginio planavimo valdymui. Šio modulio pagalba bus racionaliau ir optimaliau paskirstyti valstybės biudžeto asignavimai Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms, racionaliau perskirstyti biudžeto asignavimai metų eigoje tarp Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų. Ypač tai svarbu nuolat keičiantis nuteistųjų ir suimtųjų skaičiui. Duomenų įvedimas į bendrą kompiuterizuotą sistemą padidins strateginio veiklos plano rengimo, jo tikslinimo metų eigoje operatyvumą ir našumą. Daug operatyviau bus pateikiami aktualūs duomenys kitoms valdymo institucijoms.

Priemonė „Parengti projektus teisės aktų, reguliuojančių probaciją, – tobulinti probacijos skyrimo pagrindus ir vykdymo tvarką“.

2010 m. balandžio 7 d. Teisingumo ministerija pateikė Lietuvos Respublikos Seimui Probacijos įstatymo projektą, kuriam Seimas 2010 m. rugsejo 14 d. pritarė ir šiuo metu jis nagrinėjamas komitetuose.

Priemonė „Išanalizuoti teisės aktus, reguliuojančius Kalėjų departamentui prie Teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų plėtrą, ir prireikus parengti atitinkamus teisės aktų pakeitimus“.

Parengta „Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2017 metų plano 1–4 priemonės įgyvendinimas“ galimybių studijos rengimo techninė užduotis, vykdomos galimybių studijos pirkimo procedūros.

Vykdomos pilotinio viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo projekto Pravieniškių 1-uosiuose pataisos namuose įgyvendinimo veiklos. Parengta galimybių studija, vyksta jos derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir ruošiamas teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl leidimo įgyvendinti minėtą projektą.

Vykdomos 8,1 ha dydžio sklypo, esančio Šiaulių rajono (Ginkūnų seniūnijoje) Ginkūnų kadastrinėje vietovėje, detaliojo planavimo procedūros keičiant žemės paskirtį, Šiaulių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo statybai.

Priemonė „Išanalizuoti bausmių vykdymo ir kitų įstatymų nuostatas, susijusias su visuomenės dalyvavimu nuteistųjų socialinės integracijos procese, ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų projektus“.

Kalėjimų departamento direktoriaus 2007 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. V-322 „Dėl Tarpinstitucinės koordinacinės probacijos tarybos prie Kalėjimų departamento direktoriaus sudėties ir nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) sudaryta Tarpinstitucinė koordinacinė probacijos taryba prie Kalėjimų departamento direktoriaus. Ji nagrinėja ir platesnio visuomenės dalyvavimo nuteistųjų socialinės integracijos procese klausimus. Šios Tarybos veikloje dalyvauja atstovai ir iš kitų institucijų – Kalinių globos draugijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, Vilniaus miesto savivaldybės, Lietuvos darbo biržos, Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centro, Narkotikų kontrolės departamento, Teisės instituto ir kt. Kalėjimų departamente nuolat vyksta Tarpinstitucinės koordinacinės probacijos tarybos prie Kalėjimų departamento direktoriaus posėdžiai, 2010 m. organizuoti 3 posėdžiai – 2010 m. vasario 18 d., 2010 m. lapkričio 3 d. ir 2010 m. gruodžio 14 d.

Priemonė – Diegti ir vykdyti laisvės atėmimo vietose aprobuotas elgesio pataisos programas, ugdančias socialinius įgūdžius ir mažinančias pakartotinio nusikalstamumo elgesio riziką.

2008 m. Kalėjimų departamentas, įgyvendindamas Probacijos sistemos Lietuvoje koncepcijos įgyvendinimo priemonių plano 2.1 ir 2.2 priemones, įsigijo 2 kognityvines-biheivioristines korekcines programas – “Tik tu ir aš” ir “EQUIP”, bei tris kartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodikas - PCL:SV, HCR-20 ir OASys. Vykdamas Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2008-2010 programos 5.1 priemonę, buvo įsigyta kartotinės seksualinės rizikos vertinimo metodika SVR-20 ir parengta naudojimui Seksualiai nusikaltusių asmenų terapijos programa SeNAT, o įgyvendinant Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos įgyvendinimo priemonių plano 11.3 priemonę įsigyta kartotinės smurto šeimoje prieš moteris rizikos vertinimo metodiką SARA.

Įvertinus didelius įsigytų rizikos vertinimo metodikų ir intervencinių programų kaštus, bei siekiant užtikrinti tinkamą jų diegimą praktikoje, Kalėjimų departamentas ne tik teikia nuolatinę metodinę pagalbą pavaldžių įstaigų specialistams, bet ir prižiūri bei kontroliuoja metodikų ir programų taikymą.

Su kartotinės nusikalstamos veiklos rizikos vertinimo metodikomis dirba įstaigų psichologinių tarnybų specialistai. 2010 m. pradžioje, Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu, buvo papildyta Psichologinės veiklos atskaitos forma. Nauja atskaitos forma įgalina rinkti ir kaupti statistinius duomenis apie rizikos vertinimo metodikų panaudojimą.

2010 m. naudojant metodikas buvo įvertinti: PCL:SV (psichopatijos lygmens nustatymo metodika) bandomasis vertinimas – 336 nuteistieji; OASys (kartotinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodika) bandomasis projektas – 373 nuteistieji; SVR-20 (kartotinio seksualinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodika) – 49 nuteistieji; STATIC-99 (kartotinio seksualinio nusikalstamo elgesio rizikos vertinimo metodika) – 24 nuteistieji; SARA (kartotinio smurtinio elgesio šeimoje prieš sutuoktinę rizikos vertinimo metodika) – 198 nuteistieji; HCR-20 (kartotinio smurtinio elgesio rizikos vertinimo metodika)– 573 nuteistieji.

Seksualiai nusikaltusių asmenų terapinėje programoje SeNAT dalyvavo 35 nuteistieji. Tikslinės psichologinės konsultacijos buvo suteiktos 208 asmenims, teistiems už seksualinę prievartą prieš mažamečius.

Kognityvinėje programoje “EQUIP” (programa taikoma Kauno NTI-PN, Panevėžio PN ir kai kurios pataisos inspekcijos) dalyvavo 24 nuteistieji laisvės atėmimo įstaigose ir 171 pataisos inspekcijų įskaitoje esantis asmuo.

5. Valstybinės ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2010–2012 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 1012 (Žin., 2010, Nr. 85-4464).

2010 m. gruodžio 31 d. laisvės atėmimo vietose buvo 394 žmogaus imunodeficito virusu infekuoti asmenys, iš jų 28 moterys. 19 infekuotų asmenų sergančių AIDS ir 16 tuberkulioze.

2010 m. 23 infekuotiems asmenims buvo taikytas antiretrovirusinis gydymas.

Atlikta daugiau kaip 15 tūkst. tyrimų dėl ŽIV infekcijos.

ŽIV/AIDS gydymui buvo panaudota apie 75,3 tūkst. Lt.

Tarpinstitucinio veiklos plano asignavimų panaudojimas

Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos dalyvauja įgyvendinant šias tarpinstitucines programas:

Valstybinei tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2007-2010 metų programai vykdyti Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms 2010 metais buvo skirta 8,1 tūkst. Lt, panaudota – 8,1 tūkst. Lt.

Nacionalinei smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2008-2010 metų programai vykdyti Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms 2010 metais buvo skirta 40 tūkst. Lt, panaudota – 36,9 tūkst. Lt.

Nepilnamečių justicijos 2009-2013 metų programai vykdyti Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms 2010 metais buvo skirta 60 tūkst. Lt, panaudota – 54,4 tūkst. Lt.

Valstybinei ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2010–2012 metų programai vykdyti Kalėjų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms 2010 metais buvo skirta 265 tūkst. Lt, panaudota – 264,9 tūkst. Lt.

IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

1. Vykdyti teisingumo ministro 2009 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1R-386 patvirtintame grafike numatytas laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijos įgyvendinimo priemonės.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1248 patvirtintą Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategiją ir jos įgyvendinimo priemonių 2009–2017 metų planą (Žin., 2009, Nr. 121-5216), 2011 metais numatoma atlikti šiuos pagrindinius darbus:

- Užbaigti Kybartų pataisos namų rekonstravimo darbus.
- Atnaujinti Kauno nepilnamečių tardymo izoliatoriaus-pataisos namų inžinerinių ir techninių apsaugos priemonių rekonstravimo darbus.
- Atnaujinti Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos 3-iosios valdybos inžinerinių ir techninių apsaugos priemonių rekonstravimo darbus.
- Atnaujinti darbus, susijusius su Laisvės atėmimo vietų ligoninės perkėlimu iš Vilniaus į Pravieniškes.
- Pradėti Alytaus pataisos namų bendrabučio Nr. 2 rekonstravimo darbus ir parengti techninį projektą.
- Pradėti Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos 1-osios valdybos sveikatos priežiūros ir drausmės grupės pastato rekonstravimo darbus.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybei suteikus leidimą, įgyvendinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo projektą Pravieniškių 1-iesiems pataisos namams priklausiusius nenaudojamus pastatus rekonstruojant į kalėjimą.

- Užbaigti 8,1 ha dydžio sklypo, esančio Šiaulių rajono (Šiaulių seniūnijoje) Ginkūnų kadastrinėje vietovėje, detaliojo planavimo procedūras, keičiant žemės paskirtį Šiaulių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo statybai.

- Kartu su Teisingumo ministerija ir Ūkio ministerija organizuoti Laisvės atėmimo vietų modernizavimo strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2017 metų plano 1–4 priemonės įgyvendinimo galimybių studijos rengimą.

- Parengti reikalingą dokumentaciją ir paskelbti konkursą mobilaus ryšio blokavimo laisvės atėmimo vietose paslaugai pirkti.

- Siekiant užtikrinti saugesnes tarnybos sąlygas laisvės atėmimo vietų personalui ir stiprinti bei ugdyti laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų atsakomybę už savo veiksmus, parengti tardymo izoliatorių, pataisos įstaigų ir areštinių vidaus tvarkos taisyklių pakeitimų projektus.

2. Stiprinti tuberkuliozės, ŽIV/AIDS ir narkomanijos prevenciją laisvės atėmimo vietose.

Kalėjimų departamentas 2011 metais vykdys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Valstybinės tuberkuliozės kontrolės ir profilaktikos programos priemonės ir Narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos priemonės.

Vykdamas Tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2011-2014 metų programos priemonės, numatoma vykdyti nuteistųjų ir suimtųjų švietimą, informuojant juos apie tuberkuliozės užsikrėtimo kelius, profilaktikos priemonės ir gydymo galimybes, parengiant informacinę medžiagą, o taip pat vykdamas jau susirgusiųjų tuberkulioze grupinius ir individualius mokymus, atlikti profilaktinius sveikatos tikrinimus dėl tuberkuliozės ne rečiau kaip 1 kartą per metus, ypatingas dėmesys bus skiriamas bendros tuberkuliozės ir ŽIV infekcijos profilaktikai. Vykdamas pirmiau minėtą programą, bus siekiama užtikrinti savalaikę ir efektyvią tuberkuliozės diagnostiką, bakteriologijos laboratoriją aprūpinant reikalingomis šiuolaikinėmis diagnostikos technologijomis. Geriausia tuberkuliozės profilaktika – ankstyva jos diagnostika ir taisyklingas gydymas, todėl vykdamas šią programą, bus užtikrinamas tiesiogiai stebimas ligonių gydymas visuose gydymo etapuose ir užtikrinamas nenutrūkstamas aprūpinimas prieštuberkulioziniais vaistais. Be to, svarbu plėtoti sveikatos priežiūros specialistų mokymai tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės klausimais, todėl specialistai bus skatinami dalyvauti respublikiniuose ir tarptautiniuose seminaruose, konferencijos tuberkuliozės klausimais.

Taip pat Kalėjimų departamentui pavaldžiose įstaigose 2011 metais numatoma vykdyti narkomanijos ir žmogaus imunodeficito viruso infekcijos plitimo kalnimo įstaigose prevenciją, nuteistųjų švietimą narkomanijos žalos žmogui klausimais, rengti kalnimo įstaigų ir pataisos inspekcijų darbuotojus vykdyti narkomanijos prevenciją. Šioms priemonėms skirta 212 tūkst. Lt. Šia programa siekiama ir programai įgyvendinti numatytos lėšos skiriamos anksčiau nevartojusiu narkotikų suimtųjų ir nuteistųjų galimo įtraukimo į narkotikų vartojimą prevencijai, ŽIV infekcijos plitimo prevencijai, vartojančių narkotikus nuteistųjų švietimui, gydymui ir reabilitacijai, aiškinamajam darbui tarp nuteistųjų narkomanijos žalos klausimais bei kalnimo įstaigų ir pataisos inspekcijų darbuotojų mokymui dirbti narkomanijos prevencijos darbą, narkotinių ir psichotropinių priemonių patekimo į laisvės atėmimo vietas užkardymui.

3. Tobulinti nuteistųjų rengimo integruotis į visuomenę sistemą.

Siekiant tobulinti nuteistųjų rengimo integruotis į visuomenę sistemą, numatomi šie prioritetingi darbai: tobulinti ir optimizuoti probacijos tarnybų (pataisos inspekcijų) veiklą; įgyvendinti Nepilnamečių justicijos 2009-2013 metų programos (Žin., 2009, Nr.110-4664) priemonės, siekiant mažinti nuteistų nepilnamečių (ir asmenų iki 21 metų) naujai padaromų nusikalstamų veikų skaičių; tinkamai įgyvendinti Kalėjimų departamento su partneriais (regionų pataisos inspekcijomis) vykdomą Europos socialinio fondo finansuojamą projektą - „Pataisos inspekcijų darbo kokybės tobulinimas, organizuojant nuteistųjų, kuriems laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas, ir grįžusių iš įlaisvės atėmimo vietų asmenų reintegraciją į darbo rinką“; diegti rizikos vertinimo metodikas ir elgesio korekcijos programas bei plėtoti jų naudojimą probacijos tarnybų (pataisos inspekcijų) veikloje; aktyviai informuoti visuomenę apie probacijos tarnybų

(pataisos inspekcijų) veiklą; parengti ir patvirtinti nuteistųjų pataisos įstaigose socialinės reabilitacijos programą.

Probacijos įstatymo projektas šiuo metu yra registruotas Lietuvos Respublikos Seime. Priėmus Probacijos įstatymą pataisos inspekcijos (probacijos tarnybos) pradės vykdyti naujas veiklas (funkcijas), kurios numatytos šiame įstatyme.

4. Optimizuoti Kalėjimų departamento struktūrą bei stiprinti informacinių technologijų taikymą bausmių vykdymo sistemos veikloje.

Įgyvendinus projektą *PRISONIS*, finansuojamą Norvegijos pagal Norvegijos finansinį mechanizmą, bausmių vykdymo sistemoje buvo įdiegta ir nuo 2011 m. pradžios pradėjo veikti centralizuota Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų informacinė sistema *KADIS* (toliau - *KADIS*). Šioje informacinėje sistemoje tvarkomi suimtųjų ir nuteistųjų, esančių laisvės atėmimo vietų ir pataisos inspekcijų įskaitoje, asmens duomenys, duomenys apie sveikatą, kiti duomenys, kuriuos privaloma tvarkyti teisės aktų nustatyta tvarka.

KADIS – centralizuota informacinė sistema, kurios veikimas pagrįstas internetinėmis technologijomis. Todėl šios sistemos administravimas turi būti centralizuotas. Šiuo metu Kalėjimų departamentas neturi žmogiškųjų resursų užtikrinti efektyvų informacinės sistemos funkcionavimą bei administravimą laiku ir kokybiškai. Be to, 2011-2012 metais planuojama *KADIS* įdiegti dar tris – dokumentų valdymo, finansinių ir materialinių vertybių valdymo ir personalo valdymo modulius.

Esant tokioms informacinių technologijų plėtros Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje perspektyvoms, būtina stiprinti ir elektroninės informacijos saugumą, ir užtikrinti jos tinkamą administravimą. Šiems tikslams pasiekti numatoma koreguoti Kalėjimų departamento struktūrą, didinant informacinių technologijų specialistų skaičių.
